

TEMEL
RADYOLOJİ
TEKNİĞİ

TAMER KAYA

© 2020 TEMEL RADYOLOJİ TEKNİĞİ

ISBN: 978-975-8675-25-8

Tüm hakları saklıdır. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri yasası gereği; bu kitabın basım, yayın ve satış hakları Nisan Yayınevi'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz.

Editör

Tamer Kaya

Yazarlar

Tamer Kaya

Ragıp Özkan

Baki Adapınar

Yayıncı

Nisan Kitabevi

Grafik-Tasarım

Nisan Grafik Tasarım Departmanı

Baskı - Cilt

Ankara Özgür Matbaacılık Basım Yayın Dağ. San. Tic. A.Ş.

1250 Cadde No: 25 Ostim OSB Yenimahalle / Ankara

N I S A N

Nisan Kitabevi

İsmet İnönü 1 Cad. (Doktorlar Cad.) No: 69 Eskişehir

T: 0 222 221 21 90 – 0 222 221 07 05 – 0 850 303 0 501

www.nisankitabevi.com • www.sinavkitaplari.com

*Bize bilim yolunda ışık tutan değerli hocamız Ercan Tuncel'e,
Her türlü zorlukta destek olan ailelerimize.*

Önsöz

Radyoloji bilimi, tıbbi tanıda büyük bir role sahiptir. Diğer yandan girişimsel radyolojide de önemli bir rolü bulunmaktadır. İleri teknolojik aygıtların kullanılması nedeniyle, radyoloji bilimi eğitiminde iyi bir altyapıya gereksinim olduğu açıktır. Sağlık hizmeti yüksek okullarının görüntüleme bölümleri, ülkemizde bu altyapıyı oluşturacak personelin eğitildiği kurumlardır. Bu kurumlarda eğitime destek amacıyla kullanılan Türkçe kaynak sayısı oldukça azdır. Radyoloji tekniği ayrıca, tıpta radyoloji uzmanlık eğitiminin de önemli bir parçasıdır.

Bu kitabın hazırlanmasındaki ana amaç, radyoloji eğitimi verilen tüm eğitim kurumlarında kullanılacak temel bilgileri içeren bir Türkçe kaynak oluşturmaktır. Kitapta fizik ve teknik konuların yanı sıra radyoloji pratiğine yönelik bilgiler ve radyolojik anatomi de verilmiştir. Kitabın hazırlanmasında konuyla ilgili temel kaynaklardan yararlanılmıştır. Radyografik pozisyonlar bölümündeki pozisyon fotoğraflaması, Dr. Tamer KAYA tarafından gerçekleştirilmiştir. Kitabın kendine ait bölümündeki şematik çizimler, Dr. Baki ADAPINAR tarafından hazırlanmış, diğer bölümlerindeki şematik ve anatomik çizimler Dr. Tamer KAYA tarafından yapılmıştır.

Kitabın hazırlanmasında, öncelikle kitabın proje aşamasından sonuna kadar bize destek olan, ilgi ve yardımlarını esirgemeyen, değerli hocam Dr. Ercan TUNCELE, ilgili bölümlerin yazılmasını büyük özveri ve titizlikle gerçekleştiren değerli arkadaşlarım Dr. Ragıp ÖZKAN ve Dr. Baki ADAPINAR'a, radyografik pozisyonların çekiminde katkıları olan öğrencilerim Güzin DOĞAN, İsmail ÖZTÜRK, Abdül KESİKBAŞ ve Naci YAMANSOY'a teşekkür ederim.

İnsanın üst düzeydeki yapısal ve işlevsel vücut ayrıntılarını, yine insanın geliştirdiği üst düzeydeki teknolojilerle ortaya koyabilmek, çok özel bir meslek alanını tanımlıyor. Bu sürecin bir parçası olarak bu meslek alanının tüm üyelerine eğitim alanında küçük de olsa bir katkı sağlamış olmak büyük bir mutluluk kaynağı olacaktır.

Dr. Tamer KAYA

Sunuş

Radyolojik yöntemlerin tanı değerleri, üretilen radyogramların kalitesi ile doğru orantılıdır. Kaliteli radyogramlar ise yöntemlerin fizik prensiplerinin ve tekniklerinin çok iyi bilinmesi ve uygulanması ile elde edilebilir. Elinizdeki kitap, radyogramların üretilmesinden sorumlu olan radyoloji teknisyenlerine ders kitabı olarak hazırlanmıştır. Ancak içeriği ve işlenişiyile sadece radyoloji teknisyenlerine değil yeni başlayan radyoloji araştırma görevlilerine ve tıp öğrencilerine de yararlı bir kaynak niteliğindedir.

Radyoloji eğitimindeki önemli bir boşluğu dolduracağına inandığım böyle kaliteli bir eseri ortaya çıkardıkları için Dr. Tamer KAYA, Dr. Baki ADAPINAR ve Dr. Ragıp ÖZKAN'ı kutluyor ve başarılarının devamını diliyorum. Yazarlarının öğrencilerim olmasını ise, akademik hayatımın en büyük ödüllerinden biri olarak kabul ediyorum, kıvanç ve mutluluk duyuyorum.

Dr. Ercan TUNCEL

İçindekiler

RADYOLOJİ TARİHİ	1
Tamer KAYA	
GÖRÜNTÜLEME YÖNTEMLERİ VE ANA PRENSİPLERİ	7
Tamer KAYA	
RÖNTGEN	
RÖNTGEN FİZİĞİ	11
Tamer KAYA	
RÖNTGEN AYGITLARI	47
Tamer KAYA	
MAMMOGRAFI	57
Tamer KAYA	
ORTOPANTOMOGRAFI	65
Tamer KAYA	
DİJİTAL RÖNTGEN	69
Tamer KAYA	
RADYOLOJİDE GÖRÜNTÜ OLUŞTURMA TEKNİKLERİ	81
Tamer KAYA	
RADYOGRAFİK KALİTE	107
Tamer KAYA	
RADYASYON SAĞLIĞI VE KORUNMA	117
Tamer KAYA	
RADYOGRAFİ TEKNİĞİNE AİT TEMEL BİLGİLER	139
Tamer KAYA	
RADYOGRAFİK POZİSYONLAR VE RADYOGRAFİK ANATOMİ	151
Tamer KAYA	

KONTRASTLI RÖNTGEN

KONTRAST MADDELER.....261
Ragıp ÖZKAN

KONTRASTLI RADYOLOJİK TETKİKLER..... 273
Ragıp ÖZKAN

BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ (BT)

BT FİZİĞİ..... 315
Baki ADAPINAR

BT İNCELEME TEKNİKLERİ 333
Baki ADAPINAR

MANYETİK REZONANS GÖRÜNTÜLEME (MRG)

MRG FİZİĞİ..... 335
Baki ADAPINAR

MRG İNCELEME TEKNİKLERİ..... 395
Baki ADAPINAR

ULTRASONOGRAFİ (US)

US FİZİĞİ..... 415
Baki ADAPINAR

US İNCELEME TEKNİKLERİ..... 429
Baki ADAPINAR

RADYONÜKLİD GÖRÜNTÜLEME 445

Tamer KAYA

KEMİK MİNERAL DANSİTOMETRİ..... 455

Tamer KAYA

KESİTSEL RADYOLOJİK ANATOMİ 463

Tamer KAYA

DİZİN..... 483